

[Lange.]

ner, vurderer disse Ting meget højt, og det Indtryk vil man ikke faa, hvis man ser paa Kurslisterne for vore Kreditforeningsobligationer. Man vil f. Eks. se, at i en Kreditforening, som udsteder 5 pCts Obligationer, og som har Statsgaranti, staar disse Obligationer ca. 15 pCt. lavere end Obligationerne i to andre Kreditforeninger, der ogsaa udsteder 5 pCts Obligationer, men ikke har Statsgaranti. For $4\frac{1}{2}$ pCts Obligationers Vedkommende vil man se det samme, blot at Differencen er forholdsvis mindre, 12—13 pCt. Altsaa, trods Statens Garanti for Obligationer med samme Forrentning og samme Laanvilkkaar staar de ikke-statsgaranterede Obligationer 15 pCt. højere end de statsgaranterede. Og hvad angaar den hurtige Amortisation, vil man se, at i en af vore største Kreditforeninger, der har to aabne Serier, hvoraf den ene amortiseres paa 60 Aar og den anden paa 43 Aar — for den sidstes Vedkommende er det oven i Købet saaledes, at Amortisationen er særlig stærk i den første Halvdel af Amortisationsperioden — staar Obligationerne i disse to Serier i omtrent samme Kurs; undertiden staar den, der amortiseres over en længere Aarrække, lidt højere end den, der amortiseres hurtigere.

Jeg betvivler derfor, at man kan lægge særlig Vægt paa disse to Ting. Statens Garanti betyder naturligvis overordentlig meget. Disse Obligationer vilde neppe være let afsættelige, hvis de ikke havde Statsgaranti, men at det skulde give sig Udslag i en særlig høj Kurs, tror jeg ikke paa. Hvis man regner med en Kurs af 75 pCt., vil det sige, at direkte andrager Rente og Amortisation 6 pCt., men naar den Fisker, som skal laane, for hver 100 Kr., han faar, skal udstede en Obligation paa 133 Kr., og Laanet skal afdrages f. Eks. paa 16 Aar, ja, saa bliver der udover de 6 pCt. et Tillæg paa 2 pCt., saaledes at den samlede aarlige Renteydelse under de nuværende Forhold bliver ca. 8 pCt.

Denne Laanform bliver derfor meget vanskelig anvendelig under de nuværende Forhold. Om der efter en vis Tids Forløb, naar vi forhaabentlig igen har et mere rimeligt Renteniveau, gennem disse Laan vil kunne ydes en Hjælp til Fiskerierhvervet, er en anden Sag, men at man i Øjeblikket, hvor der i særlig Grad trænges til Hjælp, gennem disse Laan kan yde Fiskerierhvervet Hjælp, synes tvivlsomt.

Den højtærede Minister for Søfart og Fiskeri sagde, at Forslaget indeholder detail-

lerede Regler, og det findes der jo ogsaa paa en hel Række Omraader, men om to saa vigtige Spørgsmaal som Amortisationsregler og Vurderingsregler ser jeg ikke, at Forslaget indeholder noget. Men de vil vel sagtens fremgaa af de Vedtægter, der skal udstedes. Jeg mener dog, at det havde været af Betydning for Rigsdagen, som skal vedtage dette Lovforslag, om man havde kendt disse Regler.

Man har i det andet høje Ting forhøjet Laanegrænsen fra 60 pCt. til $66\frac{2}{3}$ pCt. Jeg vil heroverfor gøre opmærksom paa, at 60 pCt. er Grænsen for, hvad man maa udlaane, i alle Landets Kreditforeninger, og jeg synes, der kan gøres nogen Betænkkelighed gældende med Hensyn til, at man her gaar op til $66\frac{2}{3}$ pCt. Det er givet, at Laantagerne gerne ønsker dette, men man maa derfor ogsaa regne med, at Laantagerne i andre Kreditforeninger vil kunne komme og stille det Krav, at de ligeledes skal kunne laane op til $66\frac{2}{3}$ pCt. af Vurderingssummen, idet de vil kunne sige: Naar man kan laane $66\frac{2}{3}$ pCt. af Vurderingssummen i første Prioritetslaan i Fiskerifartøjer og derfor udstede Kasseobligationer, maa man vel ogsaa kunne gøre det, naar det drejer sig om Landejendomme eller Beboelsesejendomme. Jeg er derfor bange for, at der kan være en vis Fare for, at der vil blive rejst saadanne Krav fra andre Sider. Men lige saa vigtigt som det er, hvor stor en Del af Vurderingssummen man maa laane, eller maaske endnu vigtigere, er det, efter hvilke Regler man vil foretage disse Vurderinger, og hvem der skal foretage Vurderingerne. Herom indeholder Lovforslaget intet. Heller ikke om Amortisationsreglerne. Er det Mening, at Laanene skal amortiseres efter Princippet: lige store aarlige Afdrag, eller skal de amortiseres efter Regelen: lige stor aarlig Ydelse? Skal de amortiseres med lige store aarlige Afdrag, ja, saa vil Byrden jo blive stor i de første Aar, men paa den anden Side, hvis de skal amortiseres med lige stor aarlig Ydelse, vil, særlig naar man indfører den Bestemmelse, at de er afdragsfri i de to første Aar, Risikoen for Staten blive meget forøget, idet der kun vil blive meget smaa Afdrag i den første Halvdel af Afdragstiden.

I § 3 staar der, at der ikke maa være større Beløb af Kasseobligationer i Omløb end svarende til de af Laantagerne udstedte Panteobligationer og Forskrivninger og ikke mere end 20 Mill. Kr. Jeg ved ikke, om det er ganske klart udtrykt, hvad denne Bestemmelse gaar ud paa, for Mening, maa vel være, at der ikke maa være flere Obliga-